

SAMMANFATTNING – LÄGESRAPPORT 2019 OM INTRÅNG I IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Vikten av immateriella rättigheter, immaterialrättsintrång och bekämpning av varumärkesförfalskning och piratkopiering

I denna rapport sammanställs resultaten av den forskning som utförts under de senare åren av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO), genom Europeiska observatoriet avseende intrång i immateriella rättigheter (observatoriet), om graden, omfattningen och de ekonomiska konsekvenserna av intrång i immateriella rättigheter i EU. Uppgifter om det ekonomiska värdet av immateriella rättigheter i EU:s ekonomi, i vilken utsträckning detta värde utnyttjas, de överträdelseförfaranden som används för att fånga upp detta värde och de åtgärder som vidtas som svar på dessa utmaningar beskrivs och diskuteras.

I en undersökning som utfördes tillsammans med Europeiska patentverket konstaterade EUIPO att det totala bidraget från immaterialrättsintensiva industrier till EU:s ekonomi står för runt 42 procent av BNP (5,7 biljoner euro) och 28 procent av sysselsättningen (plus ytterligare 10 procent i indirekta sysselsättningseffekter i sektorer som inte är immaterialrättsintensiva). Dessa sektorer genererar även ett handelsöverskott gentemot resten av världen på runt 96 miljarder euro och deras arbetstagares löner är 46 procent högre än i andra sektorer.

På grund av det höga värde som är kopplat till immateriella rättigheter är intrång i dessa rättigheter en lukrativ brottslig verksamhet som innebär omfattande kostnader för rättighetsinnehavarna och för ekonomin i allmänhet.

Enligt en undersökning som utfördes 2019 av EUIPO och OECD uppskattades intrången i immateriella rättigheter inom den internationella handeln under 2016 till så mycket som 3,3 procent av världshandeln. Upp till 6,8 procent av EU:s import, eller 121 miljarder euro per år, består av förfalskade varor. Båda siffrorna är betydligt högre än de som konstaterades i de två organisationernas studie som offentliggjordes 2016, vilket tyder på att problemet har blivit ännu allvarigare under de senaste åren.

I en serie sektorsrelaterade undersökningar har EUIPO uppskattat att varumärkesförfalskning orsakat utebliven försäljning inom 11 sektorer i EU (direkt i de analyserade sektorerna och i hela deras tillhörande leveranskedja). Förlusterna uppgick till mer än 92 miljarder euro per år under perioden 2012–2016.

Kombinationen av stora värden, milda domar och hög avkastning på investeringar gör det attraktivt för kriminella ligor att ägna sig åt varumärkesförfalskning. Tillvägagångssättet för den här typen av ligor blir mer och mer komplext allt eftersom teknik och distributionskanaler utvecklas, samtidigt som allt fler olika produkter förfalskas.

Förfalskare använder sig av affärsmodeller som i hög grad utnyttjar internet för att distribuera sina produkter och främja distribution och konsumtion av olagligt digitalt innehåll. Webbplatser där varumärkesförfalskade varor säljs får in ytterligare annonsintäkter från "högriskannonser" (vuxet innehåll, spelande och sabotageprogram) och paradoxalt nog även från legitima varumärken som därigenom förlorar på två olika sätt genom annonsering på sådana webbplatser (dels skadas deras eget varumärke, dels ger det trovärdighet åt värdwebbplatsen).

Utöver att analysera utbudet av varumärkesförfalskade varor och piratkopierat innehåll har EUIPO även undersökt efterfrågesidan, dvs. EU-medborgarnas inställning till immateriella rättigheter och deras villighet att konsumera varor och tjänster som gör intrång i immateriella rättigheter. Incitamenten för konsumenter att köpa varumärkesförfalskade varor och få olaglig tillgång till upphovsrättsskyddat innehåll omfattar lägre priser, god tillgänglighet och en låg grad av social stigmatisering kopplad till sådana aktiviteter.

Som svar på denna utveckling vidtar och stöder EUIPO, tillsammans med offentliga och privata partner, ett antal åtgärder för att ta itu med dessa problem. Åtgärderna omfattar allt från att informera rättighetsinnehavare om övergripande förändringar som rör intrång, att tillsammans med Europol arbeta med mer omfattande insatser mot immaterialrättsbrottslighet, inte minst genom att delta i finansieringen av en specialiserad enhet för immaterialrättsbrottslighet vid Europol, att stödja Europeiska kommissionens ansträngningar att ta itu med utbudet av varumärkesförfalskade varor i tredjeländer och att hjälpa små och medelstora företag att skydda sina immateriella rättigheter samt att informera allmänheten om tillgången till lagligt digitalt innehåll och om den ekonomiska och sociala inverkan av att köpa varumärkesförfalskade varor eller utnyttja olagligt innehåll.

